

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager] klaget over tidligere advokat [indklagede].

Det bemærkes, at [indklagede] har deponeret sin advokatbeskikkelse i Justitsministeriet den 26. august 2014.

Klagens tema:

[Klager] har klaget over, at [indklagede], der var bobestyrer i dødsboet efter hendes far, har tilsidesat god advokatskik ved:

- 1) Ikke at have frasagt sig ansvaret for den [udenlandske] del af dødsboet, da han blev udpeget som bobestyrer,
- 2) at have arbejdet med det [udenlandske] bo i over fire år, før han fralagde sig denne del af sagen,
- 3) ikke at have sørget for overdragelsen af en i [udland] beliggende ejendom til hende,
- 4) at have brugt hendes sygdom og hendes mands dødsfald som undskyldning for, at bobehandlingen trak i langdrag,
- 5) ikke at have svaret klart og udtømmende på hendes spørgsmål til boopgørelsen og rettet fejlene i regnskabet, inden han afsluttede boet,
- 6) ikke at have medtaget hustruens gæld i regnskabet,
- 7) at have tegnet kautionsforsikring på 4,4 mio. kr., hvilket er astronomisk i forhold til værdien af ejendommen i Danmark,
- 8) at have modtaget huslejeindbetalinger og heraf afholdt udgifter til husoverdragelsen i [udland] uden at detaljerne fremgår af regnskabet, og
- 9) ikke at have informeret om udfaldet af sidste bomøde og oplyst om klagemulighederne.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 23. september 2014.

Advokatnævnets delafgørelse:

Fristen for at indgive klager over advokaters adfærd findes i retsplejelovens § 147 b, stk. 2, og i § 18 i bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 om Advokatnævnets og kredsbestyrelsernes virksomhed ved behandling af klager over advokater m.v., hvoraf det fremgår, at klager skal indgives inden 1 år efter, at klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Nævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

Advokatnævnet finder, at klagepunkterne 1-4 er indgivet for sent, og afviser derfor disse klagepunkter, idet der ikke foreligger nogen rimelig grund til fristoverskridelsen, i hvilken forbindelse Advokatnævnet bemærker, at bobehandlingen blev indledt i 2009, og at [klager] løbende under bobehandling har klaget over [indklagede] til skifteretten.

Sagsfremstilling:

Med henvisning til ovenstående er nedenstående sagsfremstilling afgrænset til de klagepunkter, som er rettidigt indgivet.

[X] afgik ved døden den 18. marts 2009, og Skifteretten i [by] udleverede den 17. juni 2009 dødsboet til bobestyrerbehandling til [indklagede]. Der blev afholdt bomøde den 9. juli 2009, og af referatet fremgår bl.a. følgende:

”Klagevejledning:

Arvingerne blev orienteret om muligheden for at klage til skifteretten over bobestyreren og dennes behandling af boet, jfr. dødsboskiftelovens §§ 96 og 97. Særligt blev der gjort opmærksom på, at klage skal ske senest 2 uger efter, at arvingerne har fået kendskab til den afgørelse, som arvingen ønsker at klage over.”

Ved brev af 27. februar 2014 til arvingerne, herunder [klager], fremsendte [advokat A] udkast til boopgørelse til godkendelse og indkaldte til afsluttende bomøde. Af brevet fremgår bl.a. følgende:

”Såfremt De kan godkende opgørelsen, skal jeg anmode Dem om at returnere vedlagte erklæring i underskrevet stand.

*Samtidig indkaldes De herved til afholdelse af afsluttende bomøde **mandag, den 17/3 2014 kl. 9.00** på mit kontor. Såfremt De returnerer vedlagte erklæring i underskrevet stand inden mødet, er det ikke nødvendigt at give møde.*

Så snart godkendelse fra såvel Skifteretten som skattemyndighederne foreligger, vil Deres kontante arv blive afregnet til Dem. De må påregne, at der vil gå ca. 3 - 4 måneder før godkendelse fra såvel skattevæsenet som skifteretten foreligger.”

Det kan af sagen udledes, at arvingerne bortset fra [klager] fremsendte underskrevne erklæringer.

I e-mail af 3. marts 2014 fremkom [klager] med en række bemærkninger og spørgsmål til udkastet til boregnskab. Af e-mailen fremgår bl.a.:

”Jeg har foretaget en sammenligning af den modtagne opgørelse med den af advokatkontoret – i juni 2009 – fremsendte og ud over det iøjnefaldende dyk i beholdningen, er der adskillelige andre, mindre klare, forskelle. Jeg antager naturligvis at tallene er korrekte; men har dog ingen mulighed for at kontrollere.

Umiddelbart synes jeg f.eks., at en renteindtægt under boets behandling på godt 400kr er forsvindende lille. Jeg modsatte mig ingeniende at værgeren solgte fars papirer umiddelbart efter hans død, men jeg havde dog håbet, at bobestyrer varetog boets økonomiske interesser, selv om sagen havde efterhånden har trukket ud i en årrække.

Beløbet til husforsikring er steget betragteligt; men jeg formoder det er i overensstemmelse med de opkrævede beløb. Hvor stort en sum dækkede indboforsikringen? Bør det ikke indgå som et absolut minimumsbeløb, til vurdering af indboets værdi? At sætte aktivet til 0,00kr., fordi der ikke er lavet en oversigt/vurdering er for mig helt hen i vejret; men det er måske almindelig dansk retspraksis?

Der en post: [...] ...? Det siger mig ikke noget overhovedet; men beløbet er faldet drastisk i forhold til opgørelsen i 2009 – hvorfor?

Der er også en uforklarlig forskel i terminsbeløbet for 2009 – hvordan kan det have ændret sig?

Jeg glæder mig over, at far har fået en statsmandsbegravelse, selvom jeg efterfølgende har fået oplysninger om, at det ellers astronomiske beløb ikke rakte til en gravsten.

Der en mystik post til [...] – det lyder som noget internetforbindelse (?); men det skal konen vel selv betale?

Kautionsforsikringen er steget med over 20.000kr. Det er et voldsomt beløb, hvem får mon glæde af den sum?

I forbindelse med værgens honorar på 60.500kr, vil jeg gerne vide, hvad beløbet specifikt dækker? Jeg gav i 2006 et tilbud på huset på 234.000€; men måtte kæmpe med værgegen lige indtil fars død, uden at opnå en overtagelse. Værgegen har tilsyneladende (?) heller ikke lavet en opgørelse over / vurdering af fars indbo, som trods alt var fars særeje! Hvorfor skal han have et honorar, mens advokatkontoret helt korrekt fraskriver sig sit?

Opgørelsen over konen gæld/tilgodehavende skal nødvendigvis præciseres! Tallene er tilsyneladende helt hen i vejret...? Huslejen stod tidligere til 154.000kr, hvorfor er beløbet så lavet om? Jeg foretrækker at alle posterne vedr. konen fremgår klart og at advokatkontoret undlader at modregne skjulte beløb og blot anfører ”med fradrag af opgørelse fra vandværk”. Bør værdien af konens gæld ikke også fremgå af kontantafstemningen.

Posten Tilbagebetaling til boet i [udland] bør specificeres, hvordan når man frem til det anførte beløb?”

[Advokat A] besvarede henvendelsen ved brev af 10. marts 2014 og anførte:

”Under henvisning til din e-mail af 3/3 skal jeg herved vende tilbage.

Særligt for så vidt angår spørgsmål om sammenligning mellem den endelige boopgørelse med åbningsstatus medgiver jeg naturligvis, at der er tale om et gevaldigt dyk. Der er i teksten til boopgørelsen redegjort for de væsentligste årsager hertil, og det skal i øvrigt bemærkes med hensyn til de enkelte poster, at åbningsstatus er et udtryk for de tal man kendte i 2009, og som i langt de fleste tilfælde vil være forandret i opad eller nedadgående retning når et bo behandles over en periode som tilfældet har været i denne sag.

Ofte er der dernæst forskelle på de foreløbige tal der indsættes i en åbningsstatus og de endelige tal, simpelthen fordi de første oplysninger et bo kommer i besiddelse af bliver berigtiget undervejs. Dette har også været tilfældet i denne sag, herunder i forbindelse med terminsbeløbet.

For så vidt angår [el-virksomhed] bemærkes, at der har været tale om elforbrug.

Posten til indboforsikringen dækker over, at forsikringen har været kørende i mere end det ene år, der oprindeligt var forudsat.

I forbindelse med sagens opstart fik jeg oplyst at udgiften til [...] var billeje som du angiveligt skulle have haft en udgift til, da du var hjemme til begravelse for din far.

Kautionsforsikringen betales årligt, og derfor er den steget i forhold til det oprindeligt forudsatte.

Vægehonoraret er godkendt af Statsamtet i Region [...], og dækker ifølge de oplysninger boet har fået den samlede værgeperiode, idet værgeren ikke undervejs under værgemålet fik sædvanlig årlig betaling.

For så vidt angår mellemværendet og gælden til [Z] bemærkes, at huslejen er nedskrevet med det beløb som hun skulle have indbetalt til boet, således var der en udgift for boet til udskiftning af stråtag, som var sket inden din far afgik ved døden. Denne har boet modregnet i hustruens huslejebetaling.

Særligt for så vidt angår tilbagebetaling til [udland] – det vil sige de værdier der skal overføres til det [udenlandske] bo som skal opklare og færdiggøre ejendomsoverdragelsen i [udland], bemærkes, at jeg i mail af 11/7 2013 har redegjort for hvilke indtægter der er kommet i den forbindelse og hvilke udgifter der hører til det [udenlandske] bo – fordi de under denne sag udarbejdede dokumenter kan anvendes til løsning af den [udenlandske] sag.

Særligt for så angår [indklagedes] forsatte medvirken bemærkes, at jeg naturligvis står til rådighed for i forhold til, at fremskaffe materiale og forklare oplysninger og hændelsesforløb, men jeg har ikke mulighed for at varetage selve sagen i det [udenlandske] sådan som jeg tidligere har redegjort for.

Jeg har tidligere henvist til en advokat i [udland], der angiveligt vil kunne hjælpe Jer, herunder med at tage kontakt til en notar og dermed endeligt få afklaret sagen.

Med hensyn til husleje, skal der ikke længere betales husleje til [indklagede], idet husleje skal indgå til den advokat der varetager opgørelsen af boet med hensyn til ejendommen i [udland].”

I e-mail af 16. marts 2014 anmodede [klager] om uddybende svar på en række punkter.

Af referat af afsluttende bomøde fremgår bl.a. følgende:

”Den 17/3 2014 afholdtes afsluttende bomøde i dødsboet efter [X], død den 18-03-2009. Mødet blev afholdt hos bobestyreren, advokat [indklagede], [adresse].

Der fremlagdes skrivelse af 27/2 2014 til arvingerne, hvor mødet var annonceret.

Ingen var mødt udover bobestyrer advokat [indklagede].

Udkastet til boopgørelsen blev herefter betragtet som endeligt, og udlodning vil finde sted 4 uger efter mødet, såfremt der ikke klages over udkastet.

Mødet hævet.”

[Advokat A] fremsendte herefter boopgørelsen til skifteretten, som den 28. maj 2014 afsluttede sagen.

Ved e-mail af 26. juli 2014 og med rykker den 12. august 2014 rettede [klager] henvendelse til skifteretten med anmodning om rettens stillingtagen til de uklarheder i bobehandlingen, som var blevet påpeget et år tidligere, ligesom [klager] spurgte til status. Der var herefter i august og september 2014 korrespondance mellem [klager] og skifteretten om nogle af [klager] hævdede uregelmæssigheder og udeståender i bobehandlingen.

Det fremgår af sagen, at [indklagede] har frafaldet salærkrav i forbindelse med bobehandlingen.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

[Klager] har påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved ikke at have svaret klart og udtømmende på hendes spørgsmål til boopgørelsen og rettet fejlene i regnskabet, inden han afsluttede boet, ved ikke at have medtaget hustruens gæld i regnskabet, ved at have tegnet kautionsforsikring på 4,4 mio. kr., hvilket er astronomisk i forhold til værdien af ejendommen i Danmark, ved at have modtaget huslejeindbetalinger og heraf afholdt udgifter til husoverdragelsen i [udland], uden at detaljerne fremgår af regnskabet, og ved ikke at have informeret om udfaldet af sidste bomøde og oplyst om klagemulighederne.

[Klager] har til støtte herfor særligt anført, at [indklagede] f.eks. har glemt at få lavet en oversigt over indbo, hvorfor posten blot er sat til 0,00 kr. i boopgørelsen, selv om indboet også var hendes fars særeje, og hustruen har taget aktiverne.

Det fremgår af teksten i opgørelsen, at hustruen skylder 41.794,11 kr. i husleje; men dette tal fremgår ikke af regnskabet. Værdien af hendes fars særejeindbo er heller ikke opført som en post, hustruen skylder til boet.

For så vidt angår udlejningsregnskabet vedrørende den faste ejendom i [udland] bemærkes, at der er betalt 300 euro om måneden i næsten 40 måneder, i alt 12.000 euro, svarende til 90.000 kr. I kontantafstemningen fremgår blot, at der kun er 27.004,40 kr. tilbage, som overføres til boet i [udland]. Ifølge [klagers] regnskab skulle restbeløbet snarere være på godt 36.000 kr.

Der er ikke givet fyldestgørende klagevejledning. Eneste klagevejledning er modtaget umiddelbart efter, at [indklagede] blev udpeget som bobestyrer, og som går på, at der kan klages til skifteretten senest to uger efter, at arvingen har fået kendskab til bobestyrers afgørelse. På trods af dette hævder skifteretten, at hendes klage er indsendt for sent til trods for, at hun klagede straks efter, at hun blev bekendt med, at boet var afsluttet.

Indklagede:

[Advokat A] har på vegne af [indklagede] påstået frifindelse.

Til de enkelte klagepunkter har [advokat A] særligt gjort følgende gældende:

Det er korrekt, at der har været oppebåret husleje i forhold til ejendommen i [udland]. Det bemærkes dog, at der tillige har været afholdt omkostninger til indhentelse af mæglervurderinger, oversættelser af skifteretsattest, testamente, ægtepagt osv., og som man nu har kunnet undgå at skulle afholde som udgifter i det [udenlandske] bo. Følgelig er der foretaget modregning på disse poster.

For så vidt angår hustruens gæld bemærkes, at hustruen havde et modregningskrav, idet hun selv havde udlagt 115.000 kr. til nyt stråtag på den ene tagside af ejendommen i [bynavn]. Da boet ikke havde midler til at føre inkassosag for, var det op til arvingerne at finansiere en sag. Ægtefællen afholdt alle driftsudgifter vedrørende ejendommen, indtil denne blev fraflyttet.

Det er ikke korrekt, at [klager] ikke er informeret om regnskabsposterne. Når indbo er medtaget til 0 kr., skyldes det den omstændighed, at det indbo, som bobestyrer havde opmagasineret (fra plejehjemmet) ikke repræsenterede økonomisk værdi. Andet indbo var ikke i behold.

Arvingerne blev på første bomøde – og i referatet heraf – orienteret om klagereglerne.

I nærværende sag modtog [klager] en indkaldelse til afsluttende bomøde med mulighed for at frasige sig klageadgang. Skrivelsen indeholdt ikke en selvstændig angivelse af frist, inden for hvilken der skulle klages til skifteretten, idet der tidligere var angivet frister herfor.

Ved brev af 10. marts 2014 modtog [klager] svar på en række spørgsmål til regnskabet.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Advokatnævnet finder, at klagepunkterne 5-8 henhører under skifterettens kompetence, og Advokatnævnet afviser på den baggrund disse klagepunkter efter deres beskaffenhed, jf. § 17, stk. 1, i bekendtgørelse om Advokatnævnets og kredsbestyrelsernes virksomhed ved behandling af klager over advokater m.v. Særlig for så vidt angår spørgsmålet om størrelsen af kautionsforsikringen og den heraf følgende præmie, bemærker Advokatnævnet, at indsigelser hertil må anses for at være et erstatningskrav, der henhører under domstolene.

For så vidt angår klagepunkt 9 finder Advokatnævnet, at [indklagede] i referatet af det afsluttende bomøde burde have givet en mere fyldestgørende vejledning om klageadgangen vedrørende boopgørelsen, i hvilken forbindelse Advokatnævnet bemærker, at klagefristen i dette tilfælde var fire uger i modsætning til den generelt gældende klagefrist på to uger.

Det fremgår imidlertid af referatet, at udlodning ville finde sted fire uger efter mødet, såfremt der ikke blev klaget over udkastet. På denne baggrund finder Advokatnævnet, at der ikke i sagen foreligger en så mangelfuld klagevejledning, at [indklagede] herved har tilsidesat god advokatskik.

[Indklagede] findes heller ikke at have tilsidesat god advokatskik ved at have fremsendt boopgørelsen til skifteretten med henblik på boets afslutning, da [klagers] anmodning om supplerende bemærkninger til boopgørelsen ikke kan anses for at udgøre en klage.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at [indklagede] ikke har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatnævnet frifinder derfor [indklagede].

Herefter bestemmes:

Klagepunkterne 1-8 afvises og i øvrigt frifindes tidligere advokat [indklagede].

På nævnets vegne

Elisabeth Mejnertz